

93. LET OBSTOJA NAŠE TOVARNE

Slavnostna seja delavskega sveta, ob 93-letnici obstoja naše tovarne, je bila v petek, 7. septembra v menzi. Seji so prisostvovali tudi predstavniki DPO iz naše občine. Predsednik delavskega sveta tov. Vinko Keržan je v svojem govoru povedal:

Spoštovane tovarišice, tovariši, jubilatje, dragi gostje!

93-letnico obstoja naše delovne organizacije praznujemo letos manj manifestativno zaradi del v sindikalni dvorani na stavbah. Veselo počutje pa kviri tudi ugotovitev precej zamujenih investicijskih del, ki jih bomo uspeli zaključiti gotovo do naslednjega praznovanja naše obletnice.

Časovno zavlačevanje velikih investicijskih del ustvarja velike izgube. To se pozna tudi na proizvodnih tonah, ki bi jih po srednjeročnem planu morali ustvariti že 8.650, dosegli pa jih bomo znatno manj. Gotovo dosežena proizvodnja sama na sebi ne pove mnogo, izhajamo pa

iz stališča odgovarjajočega asortimana in uspešnih prodajnih pogojev, ki so bila dani, pri toliko večji proizvodnji. Dober finančni uspeh v I. polletju nam še ne zagotavlja dobrega uspeha v prihodnje, ko bomo začeli delati z dražimi surovinami, po tem, ko nam poidejo stare zaloge. Splahnel bo tudi pomen povečanih prodajnih cen v drugi polovici tekočega leta. Računati bomo smeli samo še na to, kar je cilj vsake ekonomske politike, doseči boljše poslovne uspehe z večjo produktivnostjo dela, ne pa s srečo konjunkturo na tržišču. Dolgoletne sreče in umetnega vzdrževanja visoke družbene in gospodarske potrošnje, v naši državi, mora biti enkrat konec, — v vsesplošni nestabilnosti

svetovnega gospodarstva. Vedno pojesti več kot naredimo in živeti od tekočih dolgov ter emisije denarja brez blagovnega pokritja, ne more biti.

Tudi pri nas bomo morali takoj pristopiti k zmanjšanju vseh vrst stroškov — proizvodnih in neproizvodnih —, zmanjšanju števila odpadkov, povečanju delovne discipline in produktivnosti dela, ne na račun intenziviranja fizičnega dela delavcev, temveč v iskanju in odpravi vzrokov večkratno večjega števila pretrgov, kot jih priznava 90 % svetovne tekstilne industrije. Vzrokov za to je nešteto. Pogojuje jih lahko neprimerna surovina, neustrezna klima naprave (to je neprimerna temperaturna nihanja), preslabo poznavanje zahtev nove, še neutečene tehnologije, slabo čiščenje in
(Nadaljevanje na 2. strani)

OD NOVEGA LETA —

DVAKRAT MESEČNO

Dopolnjeno je devetnajsto leto izdavanja našega internega glasila. Prvi Obveščevalec je izšel 15. 9. 1960, nato pa je izhajal bolj ali manj redno, mesečno do leta 1972 — tega leta se je preimenoval v Litijski predilec. Tudi tiskarno je zamenjal in od takrat ga tiskajo v GP Gorenjski tisk iz Kranja. Predilec ni nikoli izostal. Redno mesečno prihaja v naše roke. Obveščanje je zamenjal in od takrat ga tiskajo v GP Gorenjski tisk iz Kranja. Predilec ni nikoli izostal. Redno mesečno prihaja v naše roke. Obveščanje je njegova naloga ali točneje — dopolnjevanje dnevnega obveščanja (informacije na oglasnih deskah, sestankov itd.). To delo opravlja po svojih močeh, toda na žalost se marsikdaj zgodi, da »novica« to ni več, ker je že »vse prepozno«.

Da bi to nevsječnost odpravili, so delegati delavskega sveta predlagali, da bi izdajali naše glasilo dvakrat mesečno, če ne bi to pomenilo večjih stroškov. Ko smo vse preverili, smo ugotovili, da za to ni ovir. Bolje dvakrat mesečno z manj strani in bolj svežimi novicami, kot pa enkrat mesečno, debelejši, s samo »zgodovino novic«.

Od 1. januarja — ko bomo pričeli šteti 20. leto izdavanja našega lista, bo prihajal na domove naših delavcev in upokojencev vsak drugi teden.

Ob tej priliki pozivamo vse bralce, da bi bolj sodelovali s pobudami, dopisi, članki, šalami, itd. Končno morate spoznati, da je to vaš časopis. Uporabljajte ga.

M. M.

Predsednik delavskega sveta, Vinko Keržan je jubilatoma podelil ure.

Iz zgodovine KPJ (1937–1939) LETA ODLOČITVE

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ohranjena je enotnost partije

Kljub temu je Tito uspel ohraniti kontinuiteto vodenja in enotnost v partiji. Z zaupanjem v člane partije v zemlji ter z borbo za enotnost partije in sindikatov je uspel utrditi vrste mlade generacije. Dokončno je prekinil prakso vodenja iz inozemstva ter v pogojih popolne ilegalnosti v začetku maja 1938 leta ustanovil začasno vodstvo KPJ. Vsi člani vodstva so bili ljudje, ki so svojo revolucionarno prakso, sposobnost in znanje kalili v zemlji. O tem je tov. Tito 1972 leta, v intervjuju za RTV Beograd, dejal:

V novem vodstvu so bili mladi ljudje, izrastli iz ljudstva, od spodaj iz organizacij. Med drugimi so bili tukaj: Kardelj, Kraš, Miha Marinko, Rankovič, Đilas, Leskošek, Končar, Lola Ribar, Ivan Milutinovič, Pijade in cela vrsta drugih še mlajših ljudi, ki so se vrnili z robije. To vodstvo je bilo v resnici zelo spo-

sobno in enotno. Med nami ni bilo nikoli nesoglasij. Vse sklepe smo izpolnjevali. V Loli Ribarju, kot voditelju mladine, smo imeli zelo pametnega komunista, ki je znal mladino zbrati in aktivirati, še zlasti Zvezo komunistične mladine Jugoslavije (SKOJ). Ta mladinska organizacija je štela nad trideset tisoč članov. Pravzaprav so bili to vsi komunisti. V svoji metodi reorganizacije partije je Tito predvsem skrbel za medsebojne odnose ljudi v partiji. V zvezi s tem je nekoč Edvard Kardelj zapisal:

»Ko sem se spoznal s Titom sem opazil to posebnost njegovega načina pristopa k človeku, načina, kako zna svetovati in tudi kritizirati. Do takrat smo bili vajeni, da so k nam prihajali instruktorji CK, ki so nas na najgrobji način kritizirali. V tem smislu je Tito vnesel precej novega duha. Tudi on nas je znal opozoriti na napake vendar na način, ki nam je odkrival vse

pomanjkljivosti v našem delu. On nam je resnično pomagal!

Takšna metoda Titovega dela je kmalu postala metoda dela in sodelovanja v partiji. Seveda je še naprej ostala železna disciplina in odgovornost za izpolnjevanje nalog vendar se z ljudmi, ki so pošteno delali in pri tem naredili kakšno napako, ni ravnalo po metodi »sekanje glav«. Vsakdo je dobil priložnost, da odpravi svojo napako oziroma, da dokaže jakost svoje opredelitve. Vzoredno se je razvijal tudi princip demokratičnosti. Tito, Kardelj in drugi vodilni ljudje so se posebej prizadevali da so lahko drugi člani partije svobodno izražali svoje mnenje, da svobodno rečejo kar mislijo, ter da se odločilni sklepi sprejemajo po obširnih razpravah. Bil je to nov način dela v KPJ, ki je pozneje postal vsakodnevna praksa — kot načelo demokratičnega centralizma.

Takšno delo je pogojeval vpliv partije, ki je vse bolj

naraščal. Partija je imela globoke korenine tudi na vasi. Nova metoda dela, povezovanje kmetov, delavcev in napredne inteligence je kmalu dala zelo dobre rezultate. Posebej pomembno področje, kjer je partija iskala oporo, je bila armada. Režim kneza Pavla je prav tukaj bil izredno občutljiv. Vojska, bi morala biti glavna zaščitnica in varuhinja režima. Toda, v letih od 1937 vojne je v armadi in njenem starejšinskem kadru rastlo nezadovoljstvo zaradi vse večjega približevanja politike, ki jo je vodil knez Pavla, k Hitlerju in Musoliniju.

Upoštevač to, je CK pristopil odločnemu delu v armadi. Ustanovili so posebno vojaško komisijo, ki ji je načeloval Tito, z nalogo, da ustanovi partijsko organizacijo v vojski. In res — vpliv KPJ se je v armadi hitro razširil, zlasti med letalci. Na zagrebškem letališču je npr. ustanovljena partijska celica, sestavljena iz raznih oficirjev.

Tako se je partija počasi, toda zanesljivo zakoreninila med množice.

Tito je dejal: »Ves razvoj je potekal postopoma. Nismo se pripravljali kot pustolovci. Vedeli smo kaj hočemo, in pripričani smo bili, da bomo uspeli.«

Tanjug

(Nadaljevanje s 1. strani)

vzdrževanje strojev ter drugo. Z zmanjšanjem števila pretrgov bi avtomatsko zmanjšali število potrebnih delovnih ur na enoto proizvoda in mogli razširiti front posluževanja.

Velik pomen ima še pravilna kadrovska zasedba delovnih mest, intenzivno izobraževanje ob delu na novo zaposlenih v proizvodnji — ker je fluktuacija izredno velika — dobra organi-

zacija dela, predvsem v uskladitvi novih proizvodnih zmogljivosti; neposredno nagrajevanje po delu ob pravilno postavljenih normativih; dodatnih stimulansih za varčno in boljše delo ter primerno nagrajevanje inventivne in inovacijske dejavnosti. Za raziskavo tržišča pa najti takšne kupce, da bi mogli preiti na donosnejše asortimane in na delo v večjih serijah. Delna izpolnitev teh nalog bi bila

najuspešnejša srednjeročna rešitev vedno večjega pomanjkanja delovne sile, ker bo tudi modernejša tehnologija zahtevala za posluževanje manj ljudi, kot jih bo stara sprostila. Žal pa je proces vseh izboljšav dolgotrajen, zato so odločitve izredno odgovorne ali v bodočem srednjeročnem planu nadaljevati z delom v treh izmenah ali preiti na postopno ukinjanje nočnih izmen. Časa za te odločitve nam ostane izredno malo in ko bodo v tekočem mesecu izdelane

analize in potrebni variantni izračuni, se bo kolektiv moral odločiti, kako nadaljevati. Ustvariti večji dohodek na zaposlenega in na vložena sredstva, je osnovni cilj in motiv poslovanja ter temeljna kategorija planiranja. Izredno zmotno bi bilo, za nas same, videti samo ukinitve nočne izmene, pri tem pa pozabiti, da bi ob ustavitvi sprejemanja nove delovne sile in njenem postopnem, naravnem zmanjševanju, morali ostati pri najmanj tolikšni proizvodnji in boljšem asortimanu kot danes. To bi pomenilo ob postopnem zmanjševanju delovne sile, dvigati produktivnost dela na osnovi izboljšav, ki sem jih omenil spredaj. Ali bomo to zmožni? To je primer najvišje in najodgovornejše samoupravne odločitve slehernega zaposlenega v naši delovni organizaciji. **Kratkovidnost tu odpade!**

Naš samoupravni družbenopolitični sistem bazira na visoki moralno-politični zavesti slehernega držav-

Naši jubilarci — od leve proti desni: Ignac Jerant, Albina Merčun, Franciška Pogačar, Fani Jernišek, Ivica Drnovšek, Silvo Blaj in

Kristina Anžel

Na svečani seji delavskega sveta.

ljana, zato moramo dograjevati človeka, kleniti njegov značaj! Sedaj pa se vprašajmo iskreno, ali se vedno zavedamo toliko dolžnosti, kot se zavedamo svojih pravic. Vse kar kritičnega bi lahko dopuščali tudi v delu našega delavskega sveta, smo odgovorni sami, mi delegati svojih sredin. Odpravljajmo proti vse individualne slabosti, ki gotovo obstojajo tudi pri nas, razširjajmo smisel in vsebino dela naših delegacij v vseh skupščinah DPS in SIS, pa bomo vedno uspešnejši. Prepričanje, bolje molčati kot razgaljati nepravilnosti in škodovati samemu sebi, more našo družbo kot celoto speljati s poti ciljev našega humanega, socialističnega samoupravnega sistema. Tega pa ne smemo dovoliti!

Menim, da je slavnostna seja lahko slavnostna ne samo po hvali, kar se hvallati da, temveč tudi v sprejemanju pomembnih odločitev, da n.p.r. realiziramo stabilizacijski program, ki ga že poznamo, in se zavestno, odgovorno odločamo za izredno pomembne odločitve pri pripravi novega srednjeročnega plana in pri čimhitrejšem dokončanju tekočih investicijskih del. Naši investicijski projekti so bili dobro zamišljeni, spremenjene, negativne okoliščine pa moramo sproti popravljati z boljšim osebnim pristopom k problemom in delu.

Številčnih kazalcev ne bom ponavljal, ker o njih dovolj pišemo in govorimo, rad bi opozoril le na problem obratnih sredstev. Teh nimamo! Za nemoteno poslovanje, tako kot za izplačilo OD, najemamo drage kratkoročne kredite, ki zmanjšujejo akumulacijo podjetja oz. čisti dohodek. Tako bomo morali vso ustvarjeno akumulacijo v bodoče usmeriti v prizadevanje, ustvarjati lastna obratna sredstva. Sredstva amortizacije pa bodo v glavnem pobrala odplačila anuitet za tekoče investicijske naložbe.

Visoka rast inflacije in novi plasmaji po elementih srednjeročnega plana pa bi stanje utegnili še poslabšati. Izhajajoč iz teh stališč, menim, da v novem srednjeročnem planu, ne moremo predvideti razširitve delovne organizacije na podlagi novih investicijskih naložb.

V današnjem, kot v bodočem poslovanju, igra za nas še posebno pomembno vlogo izvozna orientacija proizvodnje, ker delamo večina z uvoženo surovino in moramo ustvariti potrebna devizna sredstva. Nizke, lastne konkurenčne cene morajo biti predvsem vodilo uspešnega priliva deviznih sredstev. Tam, kjer je mogoče, pa se preorientirati na domač reprodukcijski material. Potrebno se je poslovno povezovati v organiziran izvoz in uvoz

preko SIS EOT ali drugih reprodukcijskih celot z udeležbo na skupno ustvarjenem deviznem prihodku. V ustvarjenem dohodku delovne organizacije pa pravilno razmejevati sredstva namenjena za OD, splošno in skupno porabo ter razširitev materialne osnove dela in rezerv.

Smo v letu akcije Nič nas ne sme presenetiti, zato tudi ne smemo zanemariti, da ne bi zagotovili vse materialne in druge pogoje za izvrševanje nalog s področja LO in DS in v njih aktivno sodelovati.

Pred kolektivom je tudi odločitev o novem samopriskevku. Prepričan sem, da imamo večina zaposlenih tolikšen življenjski standard, da bi od svojih osebnih prejemkov mesečno še mogli oddvojiti določen znesek za izgradnjo objektov, ki nam povečujejo naš družbeni standard. Pomembna pri tem je samo pravilna izbira tistih objektov oz. gradenj, ki postanejo potreba večine občanov, in odkrita beseda ljudem, kolikšne obveznosti jih v bodoče čakajo, če hočejo imeti to, za kar so izrazili potrebo oz. nujo. Pozabiti ne smemo, da večino življenja preživimo zunaj delovne organizacije, to je v svoji krajevni skupnosti, zato moramo tudi tam aktivno reševati boljše pogoje dela in življenja, vendar s sredstvi, ki jih sa-

mi ustvarjamo. Drugih virov sredstev ne poznamo!

Vsi smo sestavni del naše samoupravne socialistične skupnosti, zato se moramo skupno veseliti uspehov in skupno prenašati neuspehe ter se dogovarjati, kako jih bomo odpravili. Zato menim, da nisem bil prekritičen ob praznovanju naše 93. obletnice. Neizpodbitno dejstvo je le, da smo sami ustvarili in sami bomo odslužili velike milijarde, ki smo jih vložili v tekoče investicije, zato se bomo veselili tedaj, ko bomo prepričani, da naše žrtve niso bile zaman in smo odpravili vsaj tiste slabosti, za katere moramo sami odgovarjati.

Tisti naši jubilentje, ki bodo danes prejeli spominke ure za 20. obletnico svojega dela v naši delovni organizaciji, dobro vedo za težave, ki so se v teh letih pojavljale pri nas, pa smo jih vedno uspešno premagali, zato sem prepričan, da jih bomo tudi tokrat, še predvsem, ker jih večino moramo rešiti z lastnim angažiranjem.

V veliko čast mi je, spoštovani jubilentje, da vam za dvajsetletni jubilej lahko čestitam v imenu DS in se vam zahvalim za vaše zvesto delo v našem kolektivu. Čestitke tudi vsem našim upokojencem.

SVETLE IN TEMNE STRANI

Eden glavnih problemov švicarske oblačilne industrije je spet pomanjkanje delovne sile. Opažajo zmanjšanje delovne discipline, naraščanje števila fluktuacij, povečanje bolezenskih in drugih izostankov, pa tudi neupravičena podaljševanja dopustov. Izostanki so že dosegli približno tako stanje, kot je bilo leta 1973/74. Danes skoraj že vsako drugo oblačilo, kupljeno v Švici, izvira iz inozemstva. Ni v interesu države, niti potrošnikov, da bi se ta odvisnost od inozemstva še povečala. Te probleme je torej potrebno uravnati s pomočjo tujih delavcev, ki so prizadevnejši za delo v oblačilni industriji.

Iz Tekstilca št. 4/79

NA OBISKU

Vsako leto ob praznovanju obletnice obstoja naše tovarne povabimo na srečanje naše upokoјence, jih obdarujemo in jim priredimo kratek kulturni program. Letos tega ni bilo mogoče uresničiti, ker popravilo dvorane še ni končano. Zato smo vsem upokoјencem poslali darilo, 500.- din, na dom. Vsako leto pa tudi obiščemo naše upokoјence, ki živijo v domu počitka Tisje, v Črnem potoku. Njim ne pomeni nobeno darilo toliko kot topel stisk roke, prijazna beseda. Tudi letos smo jih obiskali. Deset jih je tam.

Alberta Zupana smo poiskali v njegovi sobi. Sedel je pri oknu, poslušal vedre melodije po radiu in opazoval lepo urejen park pred domom. Vesel nas je bil. Vesel je bil tudi darila — zavitka cigaret, ki ga je skrbno odložil na mizo.

V bolniškem oddelku sta dve naši upokoјenki, **Ana Novak** in **Fani Zabukovec**. V njunih očeh se je zrcalilo veselje in hvaležnost. »Kako lepo, da ste se nas spomnili,« sta kar naprej ponavljali. »Obiščite nas še!«

Fani Zabukovec in Ana Novak

Z ostalimi smo posedli v jedilnici. Bile so vse, razen **Alojzije Janežič**, ki je bila doma, na obisku. Tako so se sedele nasproti nas: **Roza-lija Brunček**, **Alojzija Golja**, **Ana Kokalj**, **Marija Ocepek**, **Ana Štros** in **Marija Šular**. Z nami je posedel tudi direktor doma

Gusti Grošelj. Pogovarjali smo se o vsakdanjih stvareh. Pripovedovale so nam, kako se počutijo. Organizirano imajo domsko skupnost. Vsak petek imajo sestanek, kjer se pogovorijo o pravilnostih in nepravilnostih, ki so jih doživeli. Med njimi so tudi pravi

umetniki — pesniki recitirajo svoje pesmi, pripravijo razstavo svojih ročnih del. V domu ne držijo roke križem. Delajo! Dolgega časa ne poznajo. Seveda jih pa vsak obisk nepopisno razveseli. Takrat so najsrečnejši.

Tov. Gusti Grošelj nam je še pripovedoval, kaj so vse novega zgradili v tem letu. Obnovili so pralnico, uredili park, dokončno gornje prostore — skratka, dokončali adaptacijo starega dela in

gradnjo novega dela doma. V načrtu imajo izgradnjo prostorov za fizioterapijo. Okrog ene stare milijarde bo. Pohvalijo se lahko še s tem, da je posebna komisija ugotovila, da spadajo med najurejenejše tovrstne domove v Sloveniji.

Nazadnje smo se prisrčno poslovili. »Hvala, da ste nas obiskali. Pridite spet kmalu. Težko vas bomo pričakovali,« mi je še dolgo donelo v ušesih.

M. M.

NAŠI DELAVCI O REFERENDUMU

Bliža se dan, ko bomo z referendumom odločili o tem ali bomo naslednjih pet let prispevali za lepši jutrišnji dan ali ne. Odločali bomo o uvedbi tretjega samoprispevka za šolstvo, otroško varstvo, kulturo, telesno kulturo in zdravstvo.

Rezultati prvega in drugega samoprispevka so vidni. Obnovljene in nove šole, v centrih in okolici pričajo. Novi vrtci v Litiji, Kresnicah, Šmartnem — pričajo! Nove telovadnice v Gabrovki, Šmartnem in Litiji — pričajo! Tudi novi zdravstveni dom, ki raste na Šmarski Dobravi, priča o uspehih solidarnosti občanov. Deseto leto je že, odkar plačujemo 1 %, zadnja leta pa 2 % od naših osebnih dohodkov. Drugi samoprispevek se bliža h koncu. To bo meseca junija 1980. V tem času so se pokazale potrebe po še večji površini šolskih prostorov, prostorov za vzgojo in varstvo najmlajših, prostorov za rekreacijo ter za kulturne prireditve. To pa lahko dobimo le, če se bomo odločili še ZA tretji samoprispevek.

Referendum bo 11. NOVEMBRA 1979, izvajati pa bi se začel meseca JULIJA — 1980 in bo trajal pet let.

Osnutek programa za novi samoprispevek smo dobili že meseca maja. 31. maja letos so ga obravnavali delegati delavskega sveta, pred tem pa so osnutek obravnavali na seji izvršilnega odbora, na konferenci sindikata, osnovne organizacije Zveze komunistov in predsedstvo ZSMS. Sprejeli so predloge za dopolnitev oz. spremembo osnutka programa in jih poslali komisiji za izvedbo referenduma.

Predlog osnutka programa in naše pripombe smo v celoti objavili v 6. številki

našega glasila Litijski predilec in ko smo prejeli odgovore na pripombe, smo jih objavili v 8. številki istega glasila. Naša želja je bila, da bi bili vsi delavci Predilnice Litija in upokoјenci o tem predhodno seznanjeni. Naredili smo majhno anketo v oddelkih naše tovarne in na vprašanja:

— ali ste seznanjeni z osnutkom programa novega, tretjega samoprispevka? Kaj bi po vašem mnenju imelo prednost? Ali ste imeli možnost povedati svoje mnenje na osnutek programa? Ali ste sodelovali v razpravi? Menite, da bo referendum uspel?, dobili naslednje odgovore:

Marjan Sonc — vodja gradbene operative:

»Bil sem seznanjen z osnutkom programa. Kot predsednik IO samoupravne komunalne skupnosti Litija sem bil vabljen, meseca maja, na sestanek, na katerem so bili prisotni tudi predstavniki delovnih organizacij in drugi. Tam so nas seznanili o osnutku programa tretjega samoprispevka in s pripravo na referendum. Zadolženi smo bili, da izvedemo razpravo o tem na svojih skupnostih.

Moje osebno mnenje je, da v Litiji zelo potrebujemo zgradbo za kulturo, da bi imeli Litijani končno možnost zbirati se na kulturnih prireditvah. Zelo pa potrebujemo tudi plavalni bazen, saj v Litiji reka Sava že dolgo ni dovolj čista za kopanje in je zaradi tega veliko naših občanov pri-

krajšano za turistično rekreacijo, da o neplavalcih sploh ne govorimo.

Sodeloval sem, kot sem že omenil, v razpravi na sestanku izvršnega odbora komunalne skupnosti. Dali smo pripombe, da mora biti program usklajen s programom komunalne skupnosti, da naj se v program za samoprispevek vključijo tudi stroški komunalnega vzdrževanja. Referendum mora uspeti! Stremeti pa moramo, da bo samoprispevek čimbolj racionalno izkoriščen, sicer ne bomo mogli zgraditi vseh prepotrebni objektov.

Alojzija Zupančič – čistilnica odpadkov:

»O tretjem samoprispevku sem slišala govoriti, dosti pa ne vem. Vsepovsod so se pogovarjali, v tovarni in tudi zunaj. Slišala sem, da bodo gradili novo šolo na Ježi in tudi ostalo. Nisem si vsega zapomnila. Take stvari pozabim. Kadar je bilo govora o gradnji šole, nisem bila nikoli proti. Če jo jaz ne bom več rabila, jo bodo pa naši mladi potomci.«

Marija Kaplja – predpreditelica:

»Menda je o tem samoprispevku pisalo v našem Predilcu in v Glasilu občanov. Nekaj sem videla. Ne berem veliko, imam že slabe oči pa tudi utrujena se vrnem z dela. Sedaj že plačujemo 2% od plače, poleg tega pa plačujemo mi, ki stanujemo v Zavrstniku še krajevni samoprispevek za asfaltirano cesto.«

Tatjana Sekulić – predilnica I:

»O novem samoprispevku sem najprej zvedela iz Glasila občanov, nato na delavskem svetu, kjer smo sprejeli pripombe na osnutek programa in tudi v našem listu je bilo objavljeno. Vem da je sedanja šola že premajhna, zato menim, da je nova šola, za desni breg Litije, nujno potrebna. Gradili naj bi jo na Ježi. Zdi se mi kar primeren prostor, saj ni tako odmaknjen za Litijane, zlasti pa ne za tiste, ki stanujejo na bivšem Rozmanovem trgu – tu pa je tudi največ mladih družin na enem kupu.

Vem, da bo glasovanje – referendum meseca novembra. Gotovo bo uspel!«

Ljudmila Štempihar – sukalnica efektov:

»Nekaj malega o novem samoprispevku sem videla v Glasilu občanov in Litijskem predilcu. Nisem se podrobno poglobila v to.

Mislím, da bi plavalni bazen morali imeti pred dvajsetimi leti. V tem času smo že mnogo zamudili. Mi smo se še lahko kopali v Savi ali v Šmarski Reki – sedaj pa so reke že dalj časa preveč umazane. Naši otroci ne znajo plavati!

Seveda so potrebne tudi šole in vrte in vse, kar je v programu. Prav bi pa bilo, da bi tudi za nas, starejše kaj zgradili. Teško nam je bilo med vojno, težko takoj po vojni in tudi sedaj nam je težje kot mlajšim, saj smo že zgarani. Za nas starejše ni takega prostora, kjer bi se lahko zbirali in razvedrili.«

Joža Tomc – tajnica:

»O samoprispevku sem seznanjena le toliko, kolikor sem prebrala v Glasilu občanov. Sestankov v naši delovni organizaciji se nisem mogla udeleževati, ker sem takrat obiskovala enoletno politično šolo.

Zdi se mi, da najbolj potrebujemo nove prostore za vzgojo in varstvo predšolske mladine. Prav bi bilo, da bi naše delavke imele možnost varstva otrok v bližini naše tovarne, da bi se urnik vzgojnega varstva prilagodil našim turnusom. Prav bi bilo, da bi referendum uspel.«

Stane Štuhec – sukalnica:

»O tem kaj bomo zgradili s tretjim samoprispevkom sem prebral v Glasilu občanov in našem Litijskem predilcu. Ne morem povedati kaj od tega bolj potrebujemo. Kina npr. v Litiji že dolgo nimamo. Mislím, da bo referendum uspel – zakaj ne bi!

Po odgovorih te male ankete lahko ugotovljamo, da so delavci našega kolektiva seznanjeni z osnutkom programa za tretji samoprispevek. Mnogi so tudi sodelovali v diskusiji, ko so kot člani samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij ocenjevali kaj je za nas, občane najnujnejše, najpotrebnejše, ter vedno imeli v mislih, da bi bil denar, zbran s

samoprispevkom čimbolj koristno in gospodarno izrabljen.

V pogovorih sem zasluhtil, da delovni ljudje čuti-

jo potrebo po objektih, ki so zajeti v programu in da so se zavestno že izrekli ZA.

M. M.

VOLILNA JESEN

Mandat delavskega sveta in ostalih voljenih samoupravnih organov v delovni organizaciji se izteka. Iztekel se bo 23. novembra letos. Do takrat pa je potrebno izvoliti nove organe.

Možne kandidate za delegate bodo evidentirale sindikalne organizacije v mesecu oktobru, kandidatsko listo za delegate delavskega sveta, odbora delavske kontrole in disciplinske komisije pa bomo potrdili na zborih delavcev konec oktobra, nato pa v novembru izvedli volitve.

Kakšen naj bo delegat, ki bo zastopal naše interese pri sprejemanju samoupravnih odločitev?

Iz svoje sredine izberimo delavce, ki bodo sposobni in voljni delovati v samoupravnih organih, od katerih pričakujemo (in so tudi dolžni!), da se bodo posvečevali z nami pred sprejemanjem odločitev, in nas seznanjali o delu in sklepih organa, v katerem bodo delovali. Delo v samoupravnih organih je odgovorno, marsikomu posega tudi v prosti čas, posebno če dela v izmenah. Je pa sodelovanje v delegatskem sistemu tudi naša samoupravljalna dolžnost in pravica, hkrati pa usposabljanje in izobraževanje za delo.

Kaj je še potrebno upoštevati pri izbiri delegatov?

– nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za delegata istega organa;

– poslovodni delavci (glavni direktor in direktorji sektorjev) ne morejo biti delegati samoupravnih organov;

– vsak del delovnega procesa mora imeti najmanj enega delegata v delavskem svetu;

– pri izbiri delegatov za delavski svet je treba upoštevati socialno strukturo zaposlenih (ženske, moški, mladina, člani ZK, delavci iz drugih republik itd.).

delovni organizaciji dobro utečeno, pa tudi večini dobro poznano, saj se je pri tem delu, tekom let, zvrstilo že lepo število delavcev.

Vse delavce pa čaka v v tem času še druga volilna naloga. V jeseni poteče dveletni mandat tudi vodstvu sindikata.

Pomembne naloge, ki jih naloga zakon o združenem delu sindikatu, nas zavezujejo, da bomo tudi pri izbiri vodstev sindikata prav tako preudarni, kot pri izbiri samoupravnih organov. Čeprav smo »sindikati« v delovni organizaciji vsi delavci, pa je sposobno vodstvo eden od osnovnih pogojev, da bo sindikat lahko učinkovit. V njem morajo biti na vseh ravneh sindikalne organizacije takšni ljudje, ki bodo imeli potrebno znanje in osebne lastnosti za uspešno delo v sindikatu, in da se bodo ob vsakem pomembnejšem vprašanju posvetovali s članstvom. Hkrati pa tudi sposobni, da se bodo ob potrebnih hitrih reakcijah sindikata samostojno odločali.

To jesen pa bodo svoje vodstvo izmenjale tudi osnovne organizacije Zveze komunistov in Zveze socialistične mladine v delovni organizaciji, ki so z volilno aktivnostjo že pričele.

Menjava samoupravnih in družbenopolitičnih vodstev v delovni organizaciji pa ne sme povzročiti mrtvila ali zmanjšati odgovornosti do izpolnjevanja dolžnosti in nalog sedanjim organom. Potrebna je aktivnost do izteka mandata, ob predaji pa povsod tudi poročilo o dosedanjem gospodarjenju, delu in aktivnosti, o nalogah, ki jih v svojem mandatu niso uspeli rešiti in ostalih bližnjih nalogah, da se bodo novi organi čimprej znašli v svoji vlogi in delu. Razgiban družbenoekonomski odnosi v delovni organizaciji in širši družbeni skupnosti ne dopuščajo v tem času nobenega predaha ali mlačnosti. Zato tudi kratkih izobraževalnih seminarjev za nova vodstva tokrat ne smemo prezreti!

Razprave o izgradnji informacijskih sistemov

IN NAČRTIH DELA ODDELKA ZA AOP V PL

V zadnjem času se vedno več govori o informacijsko dokumentacijskih centrih, o regionalnih računalniških centrih, o družbenem informacijskem sistemu.

Pri nas je po revoluciji prešla oblast v roke delovnih ljudi in ustava je to dejstvo sankcionirala kot neodtujljivo pravico delovnega človeka. Vse družbeno-politične organizacije so dolžne skrbeti, da bo delovni človek usposobljen za uporabo in izvrševanje te pravice.

Če hočemo torej, da bo delovni človek informiran o dogajanju gospodarske in družbene narave pravočasno, v razumljivi obliki in v primernem obsegu, potem moramo družbeni informacijski sistem zastaviti enotno v bazi, t. j. v TOZD-ih in krajevnih skupnostih z vsemi sestavinami, ki so potrebne za nadaljnjo izgradnjo. Strokovnjaki sodijo, da priteka do 80 % podatkov, ki predstavljajo važne informacije, iz računovodstev organizacij združenega dela. Če je temu tako in vse kaže, da je, potem je logično, da začnemo z modernizacijo tako računovodstva OZD, da bo sposobna tekoče in pravočasno dajati točne in jasne informacije o stanju lastne delovne organizacije tako članom samoupravnih organov kot tudi poslovnim organom.

Načela so na treh stvareh:

- tekoče
- pravočasno
- in točno.

Torej je naša prva naloga, da ugotovimo ali se vsi držimo načel ali pa iščemo in najdemo kakršnakoli opravičila za svoje delo.

Računovodsko delo predstavlja v razviti blagovni proizvodnji samo eno izmed faz smotne delitve dela. Zato ga je treba napraviti prav tako učinkovitega kot direktno proizvodno delo. Doslej smo posvečali veliko pozornosti visokoproduktivnim strojem v proizvodnji. Opremljenost dela v obdelavi dokumentacije, ki v denarni obliki spremlja proces proizvodnje in to od surovine do zaključene prodaje gotovega izdelka ter izkazovanja dohodka, pa smo puščali bolj ob strani. Če delo na obdelavi dokumentacije kasni, ni mogoče v primeru potrebe pravočasno in učinkovito ukrepati.

V proizvodnji vključujemo v tehnološki potek dela procesne elektronske računalnike, da takoj opozorijo in često že sami tudi ukrepajo, če je v tehnološkem poteku nastala kakšna motnja ali sprememba. Podobno je treba uporabiti računalnik v vzporednih spremljevalnih fazah dela in knjigovodstvo je ena od pomembnih in obveznih, da so tudi podatki takoj pri roki. Slično kot procesni računalnik lahko nadzoruje potek dela v

proizvodnji, pa poslovni računalnik istočasno in avtomatično opravlja vzporedno z glavnim opravilom še druge faze dela, če je tako programiran. Na primer: pri pisanju faktur na računalniku, se lahko hkrati razbremenjuje blagovno skladišče in finančno obremenjuje račun kupcev. S tem se doseže večja točnost in delo se hitreje odvija.

Ko tako dosežemo, da osnovna obdelava podatkov ne kasni za dogajanjem v proizvodnji, je samo še tehnično vprašanje, kako bodo posamezne podatke razvrstili, da bo dobil v roke vsak tisto, kar rabi.

Računalnik ne služi samo v organizaciji združenega dela, marveč je lahko tudi osnova širšega in zaokroženega družbenega informacijskega sistema. Sodobna sredstva za zajemanje in obdelavo podatkov so sposobna, da istočasno in avtomatično dajejo že izdelane nosilce za prenos podatkov na večjih sistemih ali na višjih stopnjah. V takem primeru pa je samostojen računalnik tudi neke vrste terminal večjega sistema. Prednost takega načina je v tem, da se osnovna obdelava podatkov opravi tam, kjer se v prvi vrsti rabi in gredo naprej samo zgoščeni podatki.

Veliko govorimo tudi o humanizaciji dela. Proizvodni stroji osvobajajo človeka fizičnih naporov. Tega pa delavec ne občuti dovolj, če ni sam neposredno pri tem udeležen. Pri poslovnih računalnikih je zadeva podobna. Vhodna dokumentacija je surovina, izhodni podatki so izdelki. Vsak sodelujoči je vesel, če je izdelek dober in če doživi iz neposredne bližine, da mu je stroj olajšal delo. Če tega osebnega doživljanja ni, nastaja občutek, da je njegov osebni delovni prispevek zmanjšan in degradiran. Skratka treba je doživeti, da je elektronski računalnik samo moderno orodje, ki hitreje in natančno opravlja monotona opravila, sprošča pa človeka za delo, kjer prideta do izraza njegov razum in sposobnost kombiniranja. Računalnik sam ne rešuje ničesar. Šele človek s svojim razumom aktivira računalnikovo »inteligenco«.

S tako ugotovitvijo smo tudi končali članek v eni številki

Litijskega predilca, ko smo vas obvestili o tem, da je računalnik že v hiši in o tem, da smo pričeli z delom ter vas seznanili z načelom dela. Ponovno velja spomniti, da smo v prvem delu načrta nadaljnjega uvajanja AOP določili, da bomo organizirali še delo z drugimi programi, kot so:

1. vodenje knjigovodstva kupcev in dobaviteljev;
2. vodenje knjigovodstva osnovnih sredstev;
3. vodenje knjigovodstva materialnega in blagovnega knjigovodstva;
4. obračun osebnega dohodka, potrošniških posojil in drugih odtegljajev ter članarin;
5. obračun proizvodnje.

V tem času smo pripravili programe navedene pod točko 1 in 2. Priprave za delo za program pod tč. 3 so v teku in so že pripravljena izhodišča za sestavo programa za vodenje materialnega knjigovodstva, ki vsebujejo:

- šifriranje in matična dodatka materiala;
- naročanje materiala;
- programi materiala in knjiženje — likvidacija;
- materialno knjigovodstvo:
- stalna planska cena
- inventura
- drobni inventar v uporabi
- poročila:
- skladiščni dnevnik

— mesečni pregled stanja in prometa

— specifikacija porabe materiala za proizvodnjo — mesečno po stroškovnih mestih in delovnih nalogah

— specifikacija porabe režijskega materiala — mesečno po stroškovnih mestih in vrstah stroškov

— dokumentacija (prejemnice, izdajnice itd.) za zajemanje izvornih podatkov poslovnih dogodkov prilagojenih za računalniško tehnologijo obdelave podatkov:

— načrtovanje in vsebina;

— tiskanje in;

— navodila za uporabo.

Ko bodo izhodišča sprejeta in potrjena od strani strokovnega vodstva pa bomo takoj pristopili k nadaljnemu delu. Pri tem pa velja pripomniti, da je uvajanje AOP takih področij, kot je materialno knjigovodstvo, zahtevna naloga, ker posega v celotno področje delovne organizacije t. j. komercialni, proizvodni in tudi sektor vzdrževanja, povsod tam, kjer se materialne dobrine pojavljajo, zato že sedaj na tem mestu vabimo vse sodelavce, da pomagajo, da bi čim prej skupno uresničili dane naloge. Izvrševanje vseh teh nalog, ki so kratkoročno pred nami pa pomeni samo manjši del prizadevanj, ki so zajeta v zvezni resoluciji o temeljih družbenega sistema informiranja in so samo skromen začetek.

D. N.

Velika suša leta 1921.

Sporaj 4 mesce brez dežja, zmanjšalo je vode po vseh vodnjakih v Litijsi, tudi v glavnem vodnjaku pred Mrškom, le v šolskem vodnjaku je bilo še nekoliko vode.

Šola je zelo upadla, baje od leta 1835 niso tako majhna.

ne 23/10 194 je pričelo deževati in o zapadel sneg

kiho snega - mizko

Več

Pri pospravljanju starih omar so naši fantje našli gornji zanimiv zapis iz leta 1921. Ker je bil nalepljen na notranji strani vrat omare in se ni dal odlepiti, so vrli fantje zapis kar izžagali, tov. Rudl Zupan pa je desko z zapisom prinesel v uredništvo.

Program gasilskih vaj in strokovne vzgoje iz varstva pred požari

Program gasilskih vaj in strokovne vzgoje iz varstva pred požari je sprejel IO IGD Predilnice Litija dne 11. septembra 1979. Naloga operativnega štaba IGP Predilnice Litija je, da pripravi operativni načrt izvedbe programa.

GASILSKE VAJE

Vse gasilske desetine v delovni organizaciji so izvedle praktično gasilsko vajo v čistilnici in mikalnici, t.j. v oddelku, kjer imamo največ zanetkov požarov. Pred izvedbo vaje je služba varstva pri delu v sodelovanju s poklicnimi gasilci naredila operativni načrt vaje. V mesecu septembru in oktobru bo 9 gasilskih desetini sodelovalo pri praktični gasilski vaji v skladiščih surovin. Ali so naše surovine ogrožene od požara? Prevladuje mnenje pa v skladiščih ni požarne nevarnosti. Prisluhimo članku v Delu z dne 11. 9. 1979.

HITER SIGNAL

Prebold 10. septembra »V tekstilni tovarni v Preboldu se je prejšnji teden bogato obrestovala naprava za samodejno gašenje požara. V skladišču bombažne preje je namreč izbruhnil požar in samo napravi, ki je v skoraj istem trenutku javila požar in tako omogočila hitro intervencijo, se imamo zahvaliti, da ni bilo večje škode. V skladišču je namreč za več kot 37 milijonov dinarjev vrednih bombažnih bal in drugega blaga, požar pa bi se seveda lahko razširil tudi na druga poslopja.« V delovni organizaciji imamo samodejne javljalne naprave v skladišču gotovih izdelkov in skladišču bombaža in sintetike ob industrijskem tiru. V što-

ronih skladiščih bombaža in skladiščih odpadkov samodejnih javljalnih naprav še nimamo.

Pri gasilski vaji bomo opravili praktični preizkus in sicer:

1. zanesljivost delovanja javljalnikov požara,

2. preizkus pritiska na novi hidrantni mreži ob objektu mešalnice in skladišč ob uporabi 1 vodnega hidranta in dveh ali treh hidrantov na isti liniji mestnega vodovoda,

3. istočasna uporaba porabne vode iz lastnega razervoarja,

4. čas prihoda gasilske desetine na kraj zanetka požara in pravilnost izvedenega napada gašenja.

Razumljivo je, da je udeležba za člane gasilskih desetini obvezna. Čas za vajo je tudi plačan.

SODELOVANJE Z ENOTAMI CIVILNE ZAŠČITE V AKCIJI »NIČ NAS NE SME PRESENETITI«

Akcija je širšega značaja in bo izvedena na območju SR Slovenije koncem septembra. V akcijo bodo vključene tudi gasilske enote delovne organizacije. Prizadevati si moramo, da bo sodelovanje uspešno.

Teden požarne varnosti

V mesecu oktobru in novembru bo pod geslom »preprečujemo požare« izveden program poznavanja in uporabe ročnih gasilnih aparatov po oddelkih.

Akcija bo izvedena na delovnih mestih med delovnim časom.

Vabimo vse člane delovne organizacije, zlasti posluževal-

ke strojev, da z dežurnimi gasilci in mojstri sodelujejo. Vsi vemo, da je v posameznih oddelkih malo članov gasilskih desetini. Pogasitev zanetka v trenutku nastanka je odločilnega pomena za uspešno preprečitev škode. Zaradi za-

stojev ob gašenju požarov se nam tudi zmanjšujejo osebni dohodki, ker izdelamo manjšo količino preje. Požarna komisija DS bo ob zaključku strokovne vzgoje po oddelkih ocenjevala prodobljeno znanje. Posluževalke strojev bodo pred usposabljanjem prejele gradivo s prikazom praktične uporabe gasilnih aparatov.

Lesjak Franc

POŠKODBE V MESECU AVGUSTU

Poškodbe na delu so v naši delovni organizaciji zopet dosegle visoko številko. Do 12.9.1979 beležimo že 60 nezgod na delu in na poti na delo in iz dela, kar je »rekordni« dosežek v zadnjih petih letih. Vzrokov za tako stanje je več, vsekakor pa so najpomembnejši:

- rekonstrukcija;
- transportne poti, ki niso urejene in transportna sredstva (npr. vozički za predprejo), ki niso vzdrževani;
- pomanjkljiva kontrola.

Okoli 30 % vseh delovnih nezgod so bili vzrok vozički za predprejo. Ti vozički že sami po sebi niso stabilni, poleg tega se uporabljajo tudi vozički, ki niso brezhibni (brez kolesca itd). Transportna sredstva, ki niso brezhibna, se ne morejo uporabljati. Tudi vzdrževanje in čiščenje vozičkov za predprejo ni redno. Če k temu dodamo še to, da posamezne transportne poti zaradi rekonstrukcije niso najboljše urejene, nam je jasno, zakaj je toliko nezgod s temi transportnimi sredstvi. Tudi mladim delavkam in delavcem je treba ob prihodu posvetiti več pozornosti in jih naučiti tako o pravilnem kot o varnem načinu dela. Po evidenci, ki jo vodi služba za varstvo pri delu, se v največji meri poškodujejo prav delavci oz. delavke s kratkim delovnim stažem v naši delovni organizaciji.

Vsako poškodbo je treba tudi prijaviti v 24 urah službi za varstvo pri delu. Še vedno se dogaja, da posamezne poškodbe prijavljajo čez teden ali več dni, kar otežuje raziskavo poškodbe.

Šehiza Topalovič, snemalka, je po snemanju kopsov vzvratno vlekla zabojček s kopsi po podu in pri tem zadela z zabojčkom sodelavko v palec leve noge in ji ga poškodovala.

Slavka Tomše, dvojilka, se je peljala z nočne izmene domov na Savo. Na makadamski cesti pri zapornicah v Ponovičah ji je spodneslo moped. Padla ji in si na izpušni cevi mopeđa poškodovala oziroma opekla kolena obeh nog.

Pri avtomatskem snemu na prstančnem predilnem stroju, je **Ana Tomaž**, snemalka, opazila, da se cevka ni usmerila na vreteno. Ko je potegnila cevko iz pnevmatičnega čepa snemalne naprave, je zaradi sunkovitega giba udarila z glavlo ob napravo za snemanje in si pri tem poškodovala čelo.

Nada Antoni, snemalka, je peljala voziček predpreje k prstaničnemu stroju. Ko ga je potisnila med 2 stroja, se je kolo vozička zadelo ob nosilno ročico pogonskega motorja. Voziček se je tedaj sunkovito obrnil in pritisnil delavki roko ob ogrodje prstančnega stroja in ji jo poškodoval.

Miloš Antoni, posluževalec čistilnih in rahljajnih agregatov, je šel iz nočne izmene domov na Prisojno 6, Litija. Na cesti je stopil na desko, v kateri je bil žebelj, ki mu je poškodoval stopalo desne noge.

Marija Ulčar, predica, je peljala voziček s predprejo proti prstančnim strojem. Pri tem je zadela v zidni hidrant in si pri tem poškodovala palec desne roke.

Pri povratku z malice je **Branku Kokalju**, čistilcu strojev, na stopnicah v predilnico spodrsnilo. Pri padcu si je poškodoval mezinico leve roke.

Pri dviganju soda z viličarjem, se je sod skotalil iz vilic. **Albinu Fortuni**, transportnem delavcu, ki ga je hotel zadržati, je poškodoval (stisnil) komolec in sredinec desne roke.

A. K.

STE ZA ZAMENJAVO?

Na pobudo DS je odbor za stanovanjska vprašanja razpravljal o problematiki neprimerno zasedenih stanovanj, nad katerimi ima razpolagalno pravico Predilnica Litija.

Vsem nam je znano, da ni izjema tista naša upokojenka ali kaka druga zakonca, ki sama zasedata večje dvosobno ali trosobno stanovanje. Morda bi bila bolj zadovoljna v manjšem enosobnem stanovanju s kopalnico in centralnim ogrevanjem. Tudi stroški stanarine bi predstavljali manjši izdatek, s tem pa bi tudi pomagali reševati stanovanjske probleme družin z več družinskimi člani, ki že leta čakajo na ustrezno stanovanje.

Preberite zgornje vrstice še enkrat, premislite ali ste zainteresirani za manjše enosobno stanovanje in se čimprej zglasite v Predilnici, v kadrovsko splošnem sektorju pri tov. Grom Vlasti, ki se ukvarja s stanovanjsko problematiko.

Odbor za stanovanjska vprašanja

Nič nas ne sme presenetiti VODOVODNE PIPE LAHKO PRESAHNEJO — KAJ TEDAJ?

Brez vode ni življenja. Problem vode je star, kolikor traja življenje na zemlji, kolikor je star boj za obstoj. Tega problema se boleče zavedamo, kadar vode ni, ko smo žejni, ko plameni uničujejo premoženje, ni pa vode, da bi ogenj pogasili.

Pri obilici vode, ki teče iz sodobnih vodovodov, se predajamo samozadovoljstvu. Zadovoljni smo z visokim standardom, kaj bi razmišljali o vodi, o kraški vasi ali kateri drugi. Zagata z vodo je bila vedno velika, stara, kolikor so pomnili najstarejši ljudje. Velike suše so pomnili desetletja, petdesetletja in več, spomini na katastrofalne požare, ki so ob suši in vetru uničili celotne vasi, so prehajali iz roda v rod.

Kraška vas. Vsaka hiša, tudi najrevnejša, je imela »štirno« in vanjo z lesenimi žlebovi speljano kapnico. Voda ni bila najboljša, ker so bile strehe krite s slamo in brez dimnikov je »dišala« po dimu, vendar je bila uporabna za ljudi in živino.

Težave pa so se pojavile ob dolgotrajnih sušah, ko so morali s kravjimi zapregami voziti vodo v sodih tudi po več ur daleč iz reke Krke. Za nujne potrebe so jo nosili na hrbtih ali glavah iz studencev, ki so komaj curljali, vendar so jo imeli vedno — tudi ob največji suši. Studenci, čeprav oddaljeni od hiš, so bili vedno lepo urejeni in čisti. Čakanje, da se je voda natekla, je pomenilo priložnost za klepet po napor-nem delu.

Vse to je pozabljeno, to je bilo že tako davno, pred vojno in morda še v prvih povojnih letih. Po vojni so dobili vodovod. Vode je dovolj in sama teče iz pip. Kmetijstvo napreduje, kmetje kupujejo traktorje in druge stroje. Gradijo sodobne velike hleve, v katerih lahko vsaka glava pije vodo, kadar želi.

Veliko gradimo in potrebujemo veliko vode. Za tolikšno porabo pa vodovod ni bil predviden. Domačije v višjih legah čez dan nimajo vode, le v poznih nočnih urah napolnijo posode in kopalne kadi, spodaj, v nižini, voda še teče, vendar brez pravega pritiska. In spet smo začeli govoriti o pomanjkanju vode.

Pred leti, ko so v vasi dobili vodovod, ko je bilo vode še več kot dovolj, so bili vodnjaki, ki

so služili skozi stoletja, nenedoma odveč. Nekateri so jih zasuli, drugi so uvideli, da se dajo koristno uporabiti za gnojnične jame, za silose. Vaški studenci, ki so nekaj tako lepo žuboreli, so postali odveč; v sodobnem življenju kmečki ljudje ne potrebujejo romantične. Studenčke, že zdavnaj brez žlebov, zasipa listje, zemlja, blato, voda slednjič najde svoj pot po zemlji.

Na velike suše, na žejo so že vsi pozabili, celo tisti, ki so se borili na soško-kobariški fronti, ko so bile bitke odvisne ne od granat, ampak od vode, ko je zmagovala tista stran, ki je imela vodo. Ko je začelo deževati, so vojaki z obeh strani fronte odvrgli puške, da bi lovili v usta vodo.

V soparnem letnem dnevu pridrvi nevihta. Strela udari v gospodarsko poslopje, polno sena. Gasilci so hitri, saj imajo avtomobile. Lahko bi gasili, a problem je voda. V hidrantih ni pritiska. Gospodar je sicer imel nekoč največji vodnjak v vasi. Vode je imel tudi v največji suši, toda zdaj je vodnjak poln živinske krme. Gasilci so nemočni, komaj rešijo traktor in živino iz hleva, vse drugo premoženje je žrtev plamenov. Vse to pa bi bili lahko rešili, če bi v vasi, ko so dobili vodovod, še naprej obdržali in vzdrževali vodnjake kot vodne rezerve za »hude čase«. Tega se ob nesreči bridko ovedo.

V spomladanskem jutru pretresljiva vest: potres uničil Črnogorsko primorje. Pomoč je nujna. Človeške žrtve, veliko ranjenih. Nujno potrebujemo zdravstveno osebje, krvno plazmo, šotore. In vodo. Vodo! Kraji so brez elektrike in pitne vode, grozi epidemija. Tako poročilo drugega, tretjega dne.

Prišle so zdravniške ekipe in krvne plazme ne primanjkuje več.

Primanjkuje pa šotorov, odej in vode. Vode!

Največji problem je voda! Cisterne ne morejo na pot, ker so uničene ceste in železnica.

Če ne bi bili brezbrizni pred nesrečo, če bi skrbeli za rezervne vire pitne vode, če bi vzdrževali vodnjake, čeprav kapnice, bi bila zdaj zagata bržčas veliko manjša.

Za Kampalo ni bilo težkih bojev, niso bile angažirane velike sile, ni bilo močnih raketnih napadov, pa smo še 10 dni po osvoboditvi poslušali vesti:

vlada velika zmeda, vode še vedno ni, ljudje trpijo žejo, pretijo epidemije.

Ali takale reportaža (ki je lahko jutri stvarnost) z vaje civilne zaščite v krajevni skupnosti - situacija: sovražnik je z izredno močnim avio-raketnim udarom na naše mesto povzročil veliko opustošenje. Veliko človeških žrtev, veliko ranjenih. Veliki požari. Sovražnik je uničil električno centralo, ki napaja mesto, mestni vodovod in toplarno.

Mesto brez vode, elektrike in ogrevanja!

Kaj v tem primeru predvidel obrambni plan?

Preskrbo z vodo iz javnega vodovoda, redno oskrbo z električno energijo, ogrevanje iz toplarne?!

Nov močan napad na področje te krajevne skupnosti. Vse je v plamenih, stolpnice, stanovanjski bloki, tovarne, skladišča. Veliko mrtvih in ranjenih.

Zaradi požarov v mestu ni pričakovati pomoči mestne gasilske brigade. Tovarniške gasilske enote so angažirane v tovarni, toda tudi tu ni rezervovrjev z rezervno vodo.

Krajevna skupnost je prepuščena sama sebi in morda prostovoljnimi gasilskim društvom sosednjih skupnosti. Hidranti ne delajo, vode ni; če ima katera gasilska enota polno cisterno vode, je to kot kaplja v morje. Ne morejo reševati niti ranjenih iz gorečih hiš, saj je vročina prevelika.

Analiza: področje je bogato s talno vodo.

Pred vojno, ko so se v tej predmestni kmetijski skupnosti še borili s kmetijstvom in vrtnarstvom, so imeli pri vsaki hiši vodnjak. Sedaj je tu sodobno mestno naselje s stolpniciami. O gradnji vodnjakov za rezerve pitne vode in za požarno varnost pri gradnji naselja ni nihče razmišljal, celo pri industriji ne. Na področju krajevne skupnosti je registriranih še 8 vodnjakov, ki so zapuščeni, neuporabni ali celo nedostopni. Do tega je prišlo, ker o tem ni nihče razmišljal ne v krajevni skupnosti, ne na občini, ne v družbenopolitičnih organizacijah. Toda takšne razmere v resnici lahko nastanejo.

Kdo je za to odgovoren?!

Vsi, družbenopolitične organizacije in skupnosti, ZK, dele-

gati, predvsem pa delovni ljudje in občani od krajevne skupnosti, občine, do republike; od štaba za teritorialno obrambo in civilno zaščito do sekretariata za urbanizem in drugi.

Vendar pa je največja odgovornost prav odgovornost krajevne skupnosti.

Najprej bi bilo treba v krajevni skupnosti evidentirati vse vire žive vode, podtalnice, vodnjakov, kapnice itd., potem pa poskrbeti za to, da bi jih usposobili in redno vzdrževali. V občinski skupščini bi lahko sprejeli odlok, da so lastniki teh primarnih virov vodo dolžni vire redno vzdrževati in da jih ne smejo odtujevati. Prav tako bi bilo nujno, da bi v vaseh in bližnji okolici ponovno usposobili vse naravne studen-ce, čeprav majhnih kapacitet, naredili rezervoarje za hitrejšo zajemanje, da bi bilo več rezerve vode, postavili komore za prečiščevanje vode oziroma po potrebi kloriranje.

To nalogo je prevzelo vodno gospodarstvo — za kaptiranje — predvsem v odročnih krajih za potrebe oboroženih sil in teritorialne obrambe ter prebivalstva, vendar dela počasi napredujejo. Zato občine in krajevne skupnosti ne bi smele čakati! Presenečenje bi se nam preveč maščevalo!

To je pomembna naloga, ki jo moramo opraviti vsi in s skupnimi močmi.

Potrebne zbiralnike vode je možno narediti povosod, tudi na brezvodnem kraškem terenu. V tej akciji lahko sodelujejo prav vsi. Tudi lovske družine z gradnjo primernih rezervoarjev vode in napajališč za divjad, ki bi jih v hudi sili lahko uporabili kot manjše rezerve uporabne vode, vsaj za prekuhanje.

V teže dostopnih krajih ni nujno, da gradimo betonske ali plastične rezervoarje, kar je sicer najboljše, uporabimo lahko tudi PVC folijo in deske. PVC folijo je možno narediti v primernih dolinicah mini-akumulacijo, kjer bo vedno dovolj vode.

Enako velja tudi za gozdna gospodarstva, planinsko-pašne skupnosti in druge.

To pomeni, da lahko v akciji NNNP vsak izmed nas opravi pomembno delo in prispeva k temu, da nas res ne bo nič presenetilo.

Metod Jurčič

Rezultati in vtisi s tretjega zveznega tekmovanja predic

Naše tekmovke v Djakovici

Tretje zvezno tekmovanje predic Jugoslavije je letos potekalo 7. in 8. septembra v Djakovici, v tekstilnem kombinatu »Emin Duraku«, ki ima v svojem sestavu TOZD predilnice s 75 tisoč vreteni in s 3200 zaposlenimi delavci v ZOZD.

Tekmovanje je potekalo pod pokroviteljstvom firme Krušik — Valjevo, ki je proizvajalec PPS — TB 317 in TB — 318 strojev, na katerih je tekmovanje potekalo.

Našo delovno organizacijo so na tekmovanju zastopale predice iz predilnice bombaža: **Joža Balant, Ema Erjavec, Marija Pintar, Dani Tomažič in Fani Vidmar.** Potovanje v Djakovico smo pričeli v četrtek ob pol dveh zjutraj iz Ljubljane, kjer smo se sestali z ekipo BPT Tržič in ekipo Tekstine — Ajdovščine, katera je organizirala tudi avtobus in prevoz. Vožnjo smo nadaljevali proti Zagrebu. Tu so se nam priključile ekipe iz Klanca, TKZ Zagreba, Duge Rese, Gline in Bihaća. Avtobus je bil tako polno zaseden in s krajšimi postanki smo ob 13.30. prispeli v Valjevo, kjer so nas sprejeli predstavniki firme Krušik in nas pogostili. Prejeli smo njihovo jubilejno značko, saj to leto firma praznuje 40 obletnico obstoja.

Srečanje je bilo kratko, saj je bila pred nami še dolga pot do Prokuplja. Tu je bilo predvideno prenočišče in tovariško srečanje s predstavniki tovarne Topličanke — Prokuplje. V Prokuplje smo prispeli z 2 in pol urno zamudo tako, da smo namesto ob predvideni 18. uri prispeli šele ob 20.30. uri. Po večerji se nam je prilegel počitek, saj je bila za nami dolga in naporna pot, naslednje jutro pa nas je čakala še doga vožnja do Djakovice, kamor smo prispeli ob 13. uri. Sledil je sprejem ekip, ki so pripotovale z avtobusom, nato kosilo med katerim so nam pionirji priredili kulturni program in nas toplo pozdravili. Za tem smo odpotovali v Dečane, kateri je oddaljen od Djakovice 20 km ter se za dva dni nastanili v počitniškem domu. Po skupni večerji smo se zgodaj odpravili k počitku. V soboto zjutraj, ob 8. uri smo krenili z avtobusom v tovarno »Emin Duraku« polni molka in zaskrbljenosti. Ob prihodu v tovarno je bila na dvorišču predstavitev ekip, dvig zastave simbol predilstva in nato paradni odhod na mesto tekmovanja. Prvi rezultati tekmovanja so pokazali, da so ekipe dobro izbrane in pripravljene. V prvem in drugem kolu predstavnice naše ekipe niso tekmovale, kar je

bilo za njih dobro, saj so tako izgubile tremo.

Skupno je tekmovalo 18 ekip DO — predilnic iz cele Jugoslavije. Naše predice so tekmovale v tretjem, četrtem, petem in šestem kolu in so v končni razvrstitvi zasedle 6. mesto, od 18 udeleženih ekip.

Vrstni red je na kraju tekmovanja bil sledeč: 1. mesto ekipa predilnice iz Gline, 2. mesto, ekipa predilnice iz Klanca in 3. mesto, ekipa iz Bihaća. Sledile so: Ajdovščina, TKZ Zagreb, z rezultatom 35 minut 10 sekund in naša ekipa, z rezultatom 35 minut 55 sekund. Najhitrejša predica je bila domačinka iz Djakovice z

tekmovanju v Bihaću. Mi smo nato nadaljevali vožnjo proti Ljubljani.

Za zaključek naj povem še to, da je tekmovanje doseglo svoj cilj, to je zblížiti delavke iz bratskih republik na enakih delovnih mestih, da izmenjajo delovne izkušnje, spoznajo kraje širom naše domovine, navade ljudi in njihovo življenje, ter na kraju tudi skozi tekmovanje vidijo načine dela v različnih predilnicah, katerega nato lahko uporabijo v svoji delovni sredini.

Naši ekipi čestitamo za doseženi uspeh!

M. S.

KOMBINATI I PAMBUKUT
PAMUČNI KOMBINAT

„EMIN DURAKU“
GJAKOVE — DAKOVICA
Shtator — Septembar
1979

SI ORGANIZATOR I GARAVE TE III-1a TE TJERRESEVE TE JUGOSLAVIJE, NEN PATRONATIN E KRUSHIKUT VALEVE
KAO ORGANIZATOR III TAKMICEENJA PRELJA JUGOSLAVIJE POD POKROVITELJSTVOM KRUSIKA VALJEVO

I NDAN — DODELUJE

MIRENJOHJE - PRIZNANJE

PER PJESEMARRJE NE GARAT E III-1a TE TJERRESEVE
ZA UCESTVOVANJE NA III TAKMICEENJE PRELJA

ORGANIZATES PUNONJESE — GARUESES
RADNOJ ORGANIZACIJI — TAKMICARKI

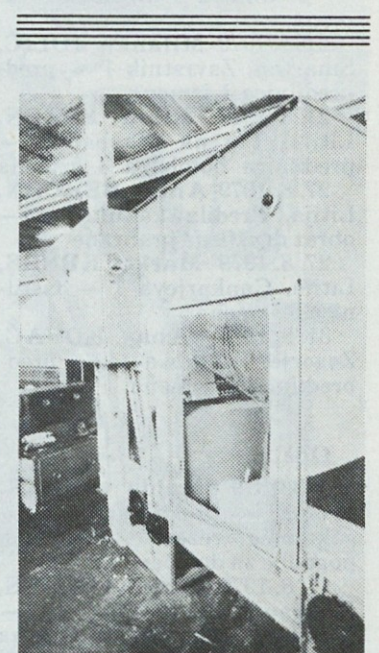
„PREDILNICA“ LITIJA

KESHILI ORGANIZATIV
ORGANIZACIONI ODOBOR

rezultatom 7 minut in 46 sekund, takoj za njo pa so bile predice iz Gline. Tekmovanje je potekalo v pravem športnem duhu in zadovoljstvu vseh prisotnih.

Po končanem tekmovanju je bila razglasitev rezultatov, podelitev pokalov in priznanj za sodelovanje, katerega je prejela tudi naša ekipa.

V nedeljo zjutraj smo se odpravili proti domu in spotoma obiskali nekaj zanimivih zgodovinskih spomenikov iz 12. in 13. stoletja. Pot nas je vodila tudi mimo drugega našega najvišjega gorovja »Prokletije«, in nato po delu ozemlja SR Črne gore, po dolini reke Lim do Ivangrada, nato pa Novega Pazarja in Raške, kjer smo si ogledali izkopanine statega mesta in spomenik Sopočani. Pot smo nadaljevali preko Kraljeva, Čačka do Divčibara, kjer ima tovarna Krušik svoj počitniški dom. Tu smo prenočili. V ponedeljek zjutraj smo v Valjevo obiskali spomenik narodnega heroja in prek Šabca, Sremske Mitrovice, Slavonskega Broda prispeli do Zagreba, kjer smo se poslovili od ekip iz bratske republike z željo, da se zopet srečamo, naslednje leto, na 4. zveznem

Zaradi montaže novih strojev nastane večkrat gneča — nered. Delavci v čistilnici sintetične so želeli premakniti stroj, ki je čakal na montažo, ker jim je delal napoto. Pri tem se je stroj prevrnil. Razbilo se je steklo iz pleksija in tudi pločevina je bila zvrta

Otvoritev tekmovanja

PRIŠLI

V MESECU AVGUSTU 1979

Prišli:

1. 8. 1979 **Joži CEGLAR**, Litija, Partizanska pot 9 — pripravnik
1. 8. 1979 **Božena MARTINČIČ**, Litija, Trg na Stavbah 13 — predilnica bombaža 2. izmena
1. 8. 1979 **Rajko KRHLIKAR**, Litija, Prvomajska 3 — rezerva sukalnice
1. 8. 1979 **Marko LOVŠE**, Litija, Rozmanov trg 12 — rezerva sukalnice
1. 8. 1979 **Aiša DELIČ**, Zagorje, Prečna pot 12 — sukalnica 3. izmena
1. 8. 1979 **Čaziba BULJUBASIČ**, Trbovlje, Žabjek 18 — predilnica sintetičke 1. izmena
3. 8. 1979 **Slavko PAVLIN**, Litija, Grumova ul. n. h. — rezerva predpredilnice
8. 8. 1979 **Marjeta POLANC**, Litija, Spodnji Hotič 29 — rezerva sukalnice
9. 8. 1979 **Drago KOS**, Šmartno, Šmartno 16 — predilnica sintetičke
11. 8. 1979 **Mojca JURCA**, Litija, Rozmanov trg 14 — rezerva sukalnice
14. 8. 1979 **Vinko ULČAR**, Šmartno, Šmartno 109 — transport
15. 8. 1979 **Majda BUKOVŠČAK**, Zagorje, C. zmage 59 — predilnica bombaža 2. izmena
21. 8. 1979 **Milanko JOLIČ**, Šmartno, Zavrstnik 1 — predpredilnica 2. izmena
21. 8. 1979 **Milan ERŽEN**, Litija, Trg na Stavbah 6 — predilnica bombaža 3. izmena
27. 8. 1979 **Anica BERČON**, Litija, Predilniška ulica 4 — obrat družbene prahrane
27. 8. 1979 **Marko KREBS**, Litija, Čankarjeva 1 — čistilnica 3. izmena
31. 8. 1979 **Ana KOVAČ**, Zagorje, Fakinova 14 — predpredilnica 2. izmena

Odšli:

9. 8. 1979 **Majda ČERNE**, Prežganje, Reka gozd 1 — sukalnica rezerva — potek pogodbe za določen čas
11. 8. 1979 **Marinka ŠTRUS**, Prežganje, Reka gozd 16 — predilnica bombaža 2. izmena — pismeni sporazum (odpoved delavke)
15. 8. 1979 **Slavka ZADRAŽNIK**, Šmartno, Šmartno 127 — rezerva predpredilnice — odpoved pogodbe za določen čas
15. 8. 1979 **Zdenka ŽLAHTIČ**, Litija, C. komandanta Staneta 15 — obrat družbene prahrane — odpoved pogodbe za določen čas

10. 8. 1979 **Tesmiha MURATOVIČ**, Zagorje, Kopalniška 4 — predilnica sintetičke 2. izmena — pismeni sporazum (odpoved delavke)
10. 8. 1979 **Safija HIDIČ**, Sava, Ponoviče 20 — predilnica bombaža 2. izmena — pismeni sporazum (odpoved delavke)
27. 8. 1979 **Mojca JURCA**, Litija, Rozmanov trg 14 — rezerva sukalnice — potek pogodbe za določen čas
30. 8. 1979 **Frančiška KOBEL**, Litija, Prvomajska 2 — rezerva predpredilnice — potek pogodbe za določen čas
31. 8. 1979 **Vinko ULČAR**, Šmartno, Šmartno 109 — transport — potek pogodbe za določen čas

31. 8. 1979 **Marija JURIČ**, Šmartno, M. Kostrevnica 3 — sukalnica 1. izmena — pismeni sporazum (odpoved delavke)
31. 8. 1979 **Janez MALIS**, Litija, Rozmanov trg 11 — montaža strojev — pismeni sporazum (odpoved delavca)
31. 8. 1979 **Angela TATALOVIČ**, Litija, Rozmanov trg 18 — finančni sektor — upokojitev
31. 8. 1979 **Nikolaj BERDAJS**, Šmartno, Muhle 8 — čistilnica 2. izmena — pismeni sporazum (odpoved delavca)

31. 8. 1979 **Ivanka ŠINKOVEC**, Gabrovka, nova gora 13 — predilnica sintetičke 2. izmena — pismeni sporazum (odpoved delavke)
23. 8. 1979 **Lilijana VEHOVEC**, Litija, Zg. Log n.h. — obrat družbene prehrane — prekinitev pogodbe za določen čas

31. 8. 1979 **Biserka LUŠINA**, Litija, Prvomajska 4 — obrat družbene prehrane — potek pogodbe za določen čas

31. 8. 1979 **Vida VIDERGAR**, Litija, Rozmanov trg 22 — predilnica bombaža 2. izmena — potek pogodbe za določen čas

31. 8. 1979 **Zoran KONČAR**, Litija, Kidričeva n.h. — predilnica bombaža 2. izmena — potek pogodbe za določen čas

31. 8. 1979 **Božena MARTINČIČ**, Litija, Trg na Stavbah 13 — predilnica bombaža 2. izmena — potek pogodbe za določen čas

31. 8. 1979 **Marjeta POLANC**, Litija, Spodnji Hotič 29 — rezerva sukalnice — potek pogodbe za določen čas

31. 8. 1979 **Slavko PAVLIN**, Litija, Grumova ul. n. h. — rezerva predpredilnice — potek pogodbe za določen čas

31. 8. 1979 **Marko LOVŠE**, Litija, Rozmanov trg 12 — rezerva sukalnice potek pogodbe za določen čas

28. 8. 1979 **Krista DAKIČ**, Kresnice, Kresnice 16 — predpredilnica 1. izmena — pismeni sporazum (odpoved delavke)

Delavci, premeščeni na druga dela in naloge v mesecu avgust 1979

1. 8. 1979 **Marija BRATKOVIČ**, na delih in nalogah sukalca v sukalnici, se razporedi na dela in naloge previjalka v sukalnici 1. izmena

1. 8. 1979 **Ana DRAGAR**, na delih in nalogah snemalka kopsov, se razporedi na dela in naloge predica v predilnici sintetičke 2. izmena

1. 8. 1979 **Marija VELIČ**, na delih in nalogah snemalka kopsov, se razporedi na dela in naloge predica v predilnici bombaža 2. izmena

1. 8. 1979 **Tilka JERINA**, na delih in nalogah snemalka kopsov, se razporedi na dela in naloge predica v predilnici bombaža 2. izmena

1. 8. 1979 **Leopoldina HORVAT**, na delih in nalogah snemalka kopsov, se razporedi na dela in naloge predica v predilnici bombaža 2. izmena

1. 8. 1979 **Marija OCEPEK**, na delih in nalogah snemalka

ODŠLI

kopsov, se razporedi na dela in naloge predica v predilnici bombaža 2. izmena

1. 8. 1979 **Marija BUČAR**, na delih in nalogah snemalka kopsov, se razporedi na dela in naloge predica v predilnici bombaža 2. izmena

1. 8. 1979 **Kristina JEREB**, na delih in nalogah snemalka kopsov, se razporedi na dela in naloge predica v predilnici bombaža 2. izmena

25. 8. 1979 **Ciril JERINA**, na delih in nalogah posluževalec mikalnikov v predpredilnici 3. izmena, se razporedi na dela in naloge vratar pri pomožnem osebju.

Umrle naše upokojenke:

Martina BREGAR, roj. 13. 5. 1910, upokojena 30. septembra 1960, Dom počitk. Črni potok 13, — umrla 15. avgusta 1979

Jožefa DRENJANČEVIČ, roj. 15. 3. 1900, upokojena 1. 7. 1948, Trg na Stavbah 15, umrla 23. 8. 1979

Marija SIMONČIČ, roj. 5. 8. 1908, upokojena 12. septembra 1961, Marokova pot — umrla 25. 8. 1979

M. ŠRAJ

In memoriam

Že drugič v letošnjem letu je med nami odjeknila žalostna vest, da nas je zapustila mlada sodelavka.

Nenadna in nepričakovana smrt Magde Rovšek, roj. Mešič, nas je še posebno presunila. Nikoli si nismo predstavljali, da bo njena krajša odsotnost zaradi bolezni večna. Njen delovni stol bo ostal prazen in misel nanjo nas ne bo nikoli zapustila.

Pred 33 leti se je rodila v Gradiških Lazah pri Litiji. V delavski družini so bili 4 otroci in ona edina hči. Osnovno šolo je obiskovala v Litiji. Nadaljevala je tradicijo družine in se tudi ona zaposlila v Predilnici.

13 let je bila član našega kolektiva. Pričela je z delom v proizvodnji. Zamenjala je več delovnih mest tako, da ji težko pridobljeni kruh delavke predice, ni bil tuj. Zaradi bolezni je pričela obiskovati šolo in si s šolanjem priborila lažje delo in boljši kruh zase in za svojega Janita. Tudi dolgoletna želja, da si pridobi boljše stanovanje, se ji je uresničila žal prepozno, le nekaj mesecev pred smrtjo.

Že nekaj časa smo na njej opazili, da ni zdrava. Kljub vsemu pa je znala biti vesela z nami. Potožila nam je o tem in onem, toda resnosti njene bolezni se nismo nikoli zavedali.

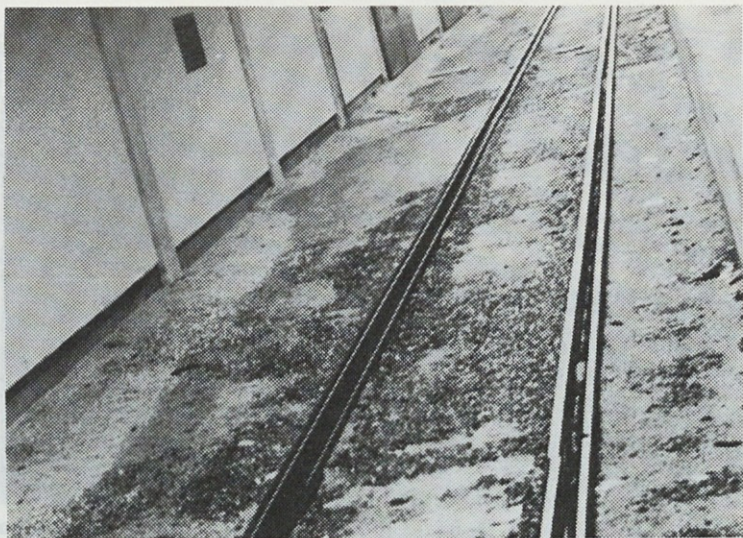
Zavedamo pa se, da njena mnogo prerana smrt v njeni družini predstavlja nenadomestljivo izgubo, posebno za njenega Janita, s katerim sta z roko v roki čakala na boljši jutri. Njegovo slovo od nje ni bilo lahko, posebno še, ker že ve in se zaveda kaj je mama.

Tudi mi, njeni sodelavci, jo bomo pogrešali. Pogrešali jo bomo kot dobro sodelavko in nesebično tovarišico.

Magdo smo imeli radi in se jo bomo še spominjali, spominjali z bolečino v naših srcih, da je ne bo nikoli več med nami.

Delavci Predilnice Litija

OD VSEPOVSOD

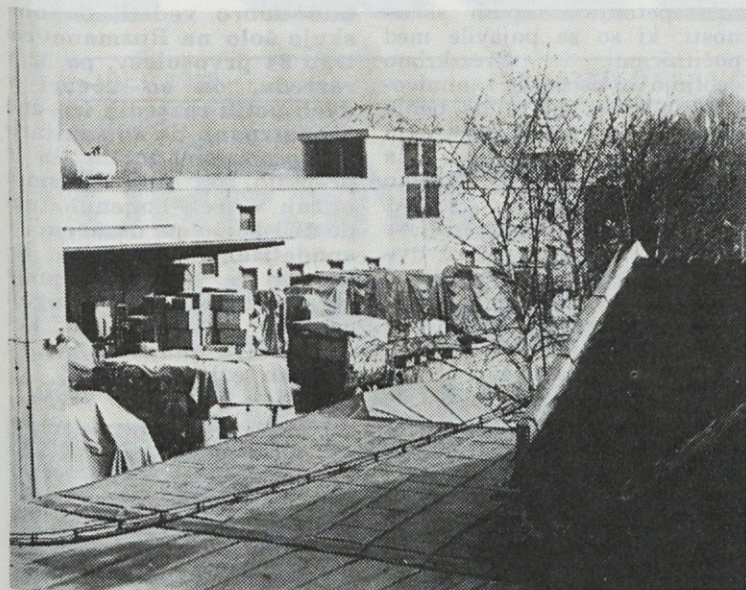
Posnetek iz novejše zgodovine; ta del industrijskega tira je asfaltiran

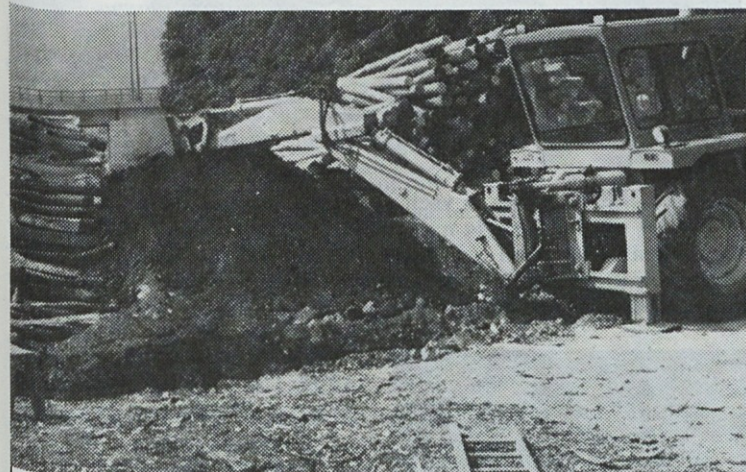
Zabojarji uporabljajo prostor med pisarno računovodstva in zgradbo sukalnice.

Izkop gradbene jame za betonski stolp, za vsis in izpuh zraka iz strojnice klimatskih naprav, ki bodo služile predilnici z brezvretenskimi stroji.

Zaradi večje zaloge surovin imamo tudi na dvorišču sukalnice prostorsko stisko.

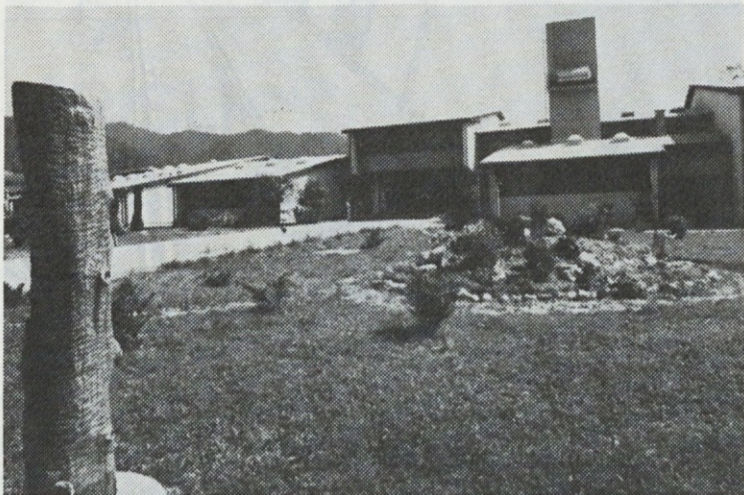
POPLAVE NA NAŠEM DVORIŠČU

V juliju in avgustu smo lahko opazovali bazen, ki je nastal na novem parkirišču pri nadvozu. Voda pa je večkrat vdrla tudi v predmešalnico vlaken, kjer nam je na hrastovem parketu in surovini povzročila večjo škodo.

Člani kolektiva smo upravičeno, pa tudi neupravičeno negodovali, češ da je za poplavo kriva pravkar zgrajena kanalizacija na parkirišču. Takoj smo pričeli iskati napako na naši kanalizaciji, že naslednji ne preveč velik naliv, pa nam je dal jasno vedeti, da je zamašek nekje na mestni kanalizaciji. O tem smo takoj obvestili upravljalca mestne kanalizacije TOZD »Komunala« Litija, ki je nato nekajkrat vendar neuspešno posredovala. Ko se je videlo, da s takim pristopom ne bodo preprečili ponovnih poplav, so morali kanalizacijo odkopati. Ugotovilo se je, da so bile tri cevi popolnoma zdrobljene, v cevi ob kanalizacijskem jašku pa je bil 50 kg težak kos betona in veliko čistilne volne. Zato je kanalizacija lahko odvajala le sušno količino odpadne vode. Vsako najmanjše deževje pa je že povzročalo poplave.

Po mesecu dni in pol nam je s skupnimi močmi le uspelo dokončno odpraviti napako, saj je TOZD »Komunala« zelo slabo opremljena za takšna dela. Za črpanje vode so si morali črpalke sposoditi pri naših gasilcih, čeprav bi to morala biti njihova osnovna oprema.

M. S.

Pred šolo na Graški Dobravi je že lepo urejen park. Krasijo ga leseni kipi, katere so spomladi letos izdelali kiparji samorastniki.

ŠOLSKI ZVONEC GLASNO KLIČE

... litijski pravzaprav brni, ker je že davno električen, pa vendar je to brnenje zopet priklicalo v šolske klopi, stare in nove šole kar 918 učencev. Posebno slovesen, kakor že več let, je bil prvi šolski dan za 113 prvošolčkov. V spremstvu staršev so prvič v življenju prestopili prag učenosti. V živopisanih oblekah in majicah so predstavljali pisan šopek pravkar nabranega poljskega cvetja. Pogumnejši so hrupno zasedli prve vrste sedežev v avli nove šole, plašnejši pa so se trdno držali materine roke, edinega vira toplote in zaupanja v tem težkem trenutku. Toda niso

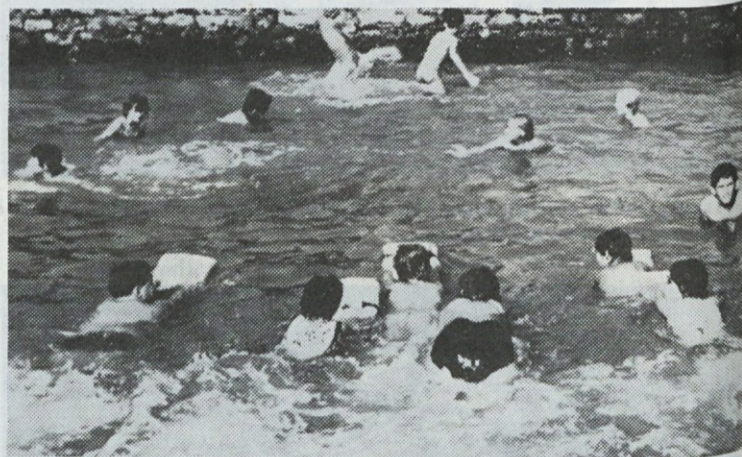
vedeli, da se tudi malce mlajše matere trdno oklepajo ročic svojih malih, kot da bi iz njihovega stiska črpali moč, ki bi jim premagala strah za usodo otrok, ki so ta dan prvič zapustili varno družinsko gnezdo. Ob prisrčnem nastopu dramske skupine, spodbudnih besed pomočnika ravnatelja tov. Jožeta Hostnika in tovarišic elementark so plašnejši postali pogumnejši, zelo pogumni malce zamišljeni, saj naloge, o katerih so slišali niso od muh. Končno so se vsem oči smejale ob malici in prvi šolski dan se jim je za vse življenje vtisnil v spomin.

Starejšim učencem pa se je s tem dnevom brezskrbno počitniško življenje povrnilo v stari tir, in jih potisnilo nazaj nad vsa pisanja, prepisovanja in izpraševanja, pa klepetanja in šepetanja zaupnih skrivnosti, ki so se pojavile med počitnicami. Brezskrbno čebljajo o tisočerihih zanimivostih in prav nič si ne belijo glave z ogromnimi denarnimi stroški, kot njihovi starši, ki ta čas obupujejo nad »brezplačno šolo.«

Tako kot že tri leta nazaj, se litijski otroci razdelijo v dve šoli — staro in novo. Novo obiskujejo učenci dveh 1., 2., 3., 4. razredov ter vsi učenci 6., 7., 8., staro pa po dva razreda 1., 2., 3., 4. in vsi učenci petega razreda. Morda je zanimiv tale

podatek, da je na stari šoli 368 učencev na 916 m² površine (2,5 m² na učenca) na novi šoli pa skupaj 555 učencev na 2088 m² (3,8 m² na učenca) skupne površine. Posebno bi bilo dobro vedeti, da obiskuje šolo na Rozmanovem trgu 64 prvošolcev, po 32 v razredu, da so učenci v dveh petih razredih izredno prenatrpani, da so sanitarije neustrezne, in da jih je premalo, da je pri osmih mizah v treh izmenah tudi do 120 učencev, da učenci v »podaljšanem bivanju«, letos jih je kar 62, nimajo ustreznih prostorov. Pogoji za delo, posebno tako, kot ga zahteva današnji čas, so izredno težki.

M. M.

Učenci petih razredov iz vseh naših šol, so tudi letos preživeli tedni dni v »šoli v naravi« na Debelem rtiču. Poleg predmetov z rednega urnika so imeli tudi pouk plavanja. V enem tednu se je naučilo plavati kar precej učencev, vsi pa so postali polplavalci. Takih, ki so znali plavati že prej pa je bilo manj kot polovica.

Prvič v šolskih klopih

**IŽREBANI REŠEVALCI
NAGRADNE KRIŽANKE**
— Jernej Gril
— Marija Jamnik
— ing. Pavel Koprivnikar
— Lea Rappl
— Zofija Rupnik

Do 15. septembra smo prejeli
23 rešenih križank.

UPOKOJENCI

Vabimo vse upokojence in člane delovne organizacije, ki se bodo upokojili, da se včlanite v Društvo upokojencev Litija. Kot člani društva boste imeli različne ugodnosti. Uradne ure v domu upokojencev so vsako sredo popoldan in vsak petek dopoldan.

D. U. Litija